

KRAPPERUP

VÅRD- & UNDERHÅLLSPLAN för BYGGNADERNA

BARUP&EDSTRÖM ARKITEKTKONTOR AB *Arkitekter* SAR, *Tekn.dr*
Lotskajen 9, 216 42 Limhamn Järnvägsgatan 12, 272 31 Simrishamn
Telefon 0414-131 00, *Telefax* 0414-131 20, *E-post* ark@barup-edstrom.se *Postgiro* 69467-9, *Bankgiro* 5929-9651, *Org.nr* 556495-6224 www.barup-edstrom.se

INLEDNING

Uppdraget
Denna vård- och underhållsplan för Krapperups byggnader har upprättats av Barup & Edström Arkitektkontor AB 2016 - 2017 på uppdrag av den Gyllenstiernska Krapperupstiftelsen. Planen är utformad som ett löpande arbetsunderlag för förvaltningen av byggnader och anläggningar under den kommande 10-årsperioden. Den omfattar stiftelsens innehav vid huvudsätet och omfattar 17 objekt, varav alla utom växthusmuren är byggnadsminnesförklarad.

Vård- och underhållsplanen
Planen innehåller en förteckning över byggnader och anläggningar redovisade med det fortlöpande underhållet, reparationsarbeten samt investeringsinsatser fördelade på kostnadsposter över de kommande tio åren. Objektredovisningen med kort historik, bilder över aktuellt tillstånd/skador har kopplats till en tid- och kostnadsplanering. Objektens sammanfattas i detta dokument som syftar till att ge överblick över vårdbehovet och utgöra ett underlag för förvaltningens årliga och långsiktiga planering samt budgetering.

Samtliga objekt har inventerats okulärt och skadebesiktigats exteriört. Byggnader som indikerat större skador har även inventerats interiört. Ett urval av s.k. investeringsobjekt utgår från stiftelsen avsikt att genomföra riktade iståndsättningar och återanvändning under den kommande 10-årsperioden.

Äldre arkivuppgifter-, inventerings- och planeringsmaterial från 1999-års vård- och underhållsplan har använts och inarbetats i denna VU-plan, liksom material som togs fram under det restaureringsprogram som genomfördes 2001-2006 med stöd av länsstyrelsens kulturvårdavtal.

Planen beskriver sammanfattningsvis en översikt över anläggningen och dess kulturhistoriska status samt enskilda byggnaders tillstånd och generella metoder för tekniska underhålls- och vårdåtgärder i ett tioårsperspektiv.

Bilagt VU-planen finns en förteckning i Excel-format med kortfattad redovisning av varje enskilt byggnadsobjekt med åtgärder, kostnadsuppskattning och tidsplanering fördelat över den kommande tioårs-perioden. Planen avses att vara ett rullande dokument som årligen revideras med hänsyn till utförda åtgärder. Tidsplaneringen utgår från byggnadernas vårdbehov i ett förväntat tidsperspektiv så att akuta skador såsom rötskador, vittringsskador och läckage fördelats under början och det fortlöpande vårdbehovet under den senare perioden.

Tillståndsprocessen
I appendix ingår även byggnadsminnesförklaringen av Krapperup. Som sådan är anläggningen underkastat tillståndsprövning av alla byggnadsåtgärder som inte strikt är hänförliga till underhåll. Således fordras tillstånd för utförande av delar av de planerade åtgärderna såsom reparation av takstolar, omläggning av yttertak, ändring av kulörer mm. Dessa bygginsatser skall projekteras med teknisk förundersökning, behovsanalys och detaljerade material- och arbetsbeskrivningar samt ritningar. Materialet skall redovisas för länsstyrelsens prövning. Större byggnadsinsatser utförs under byggledning, kontroll och med antikvarisk medverkan. Avrapportering av utförda insatser skall lämnas in till länsstyrelsen efter utförda arbeten. Kostnader för projekterings- och byggledningsinsatser av sådana större iståndsättningsåtgärder ingår i VU-planen.

Läge och omfattning
Krapperups borg och godscentrum ligger väster om Krapperupsvägen norr om Höganäs och Nyhamnsläge på Kullen i nordvästra Skåne. Krapperups borg är huvudbyggnad för Krapperups gods med ursprung i en borganläggning från 1300-talets början. Den nuvarande huvudbyggnaden uppfördes av tegelmurverk under mitten av 1500-talet. Flyglar mot öster tillbyggdes under 1600- och 1700-talet. De omgivande gårdsbyggnaderna är uppförda 1800- och 1900-talet med undantag för mejeriet som är daterat till 1788.

I denna vård- och underhållsplan för byggnader och anläggningar ingår 13 byggnader samt murar, grindar, broar och vallgravmurar. Vård- och underhåll för parken, utemiljön med vägar, grindar, skyltar, belysningsstolpar etc. sköts genom kontinuerlig, aktiv förvaltning av trädgårdsmästare.

Objekt:
Krapperups borg, Brunnby socken, Höganäs kommun, Skåne län.

Ägare:
Gyllenstiernska Krapperupsstiftelsen

Arkitekt:
Uppdragsansvarig/handläggare: prof em, arkitekt Mats Edström
Medverkande arkitekt: Vincent Farrow Barup & Edström Arkitektkontor AB
Lotskajen 9
216 42 LIMHAMN 0414 131
00, 0708 131 131.

Kulturhistoriskt skydd
Krapperup förklarades 1978 som byggnadsminne i enlighet med KML 3 kap 1 § med motiveringen att

”Krapperups borg hör till Skånes märkligaste slottsanläggningar, ursprungligen gestaltad under 1500talets senare del, men i hög grad präglad av ombyggnads- och restaureringsarbeten under 1600-talet och i mitten av 1700-talet. Förutom själva slottet med sina flyglar har vallgraven med murverk och valvbro, omgivand äldre ekonomibyggnader, trädgårdar och park synnerligen stort kulturhistoriskt värde.”

Följande skyddsföreskrifter enligt länsstyrelsens beslut 1978-08-22 gäller för anläggningen:

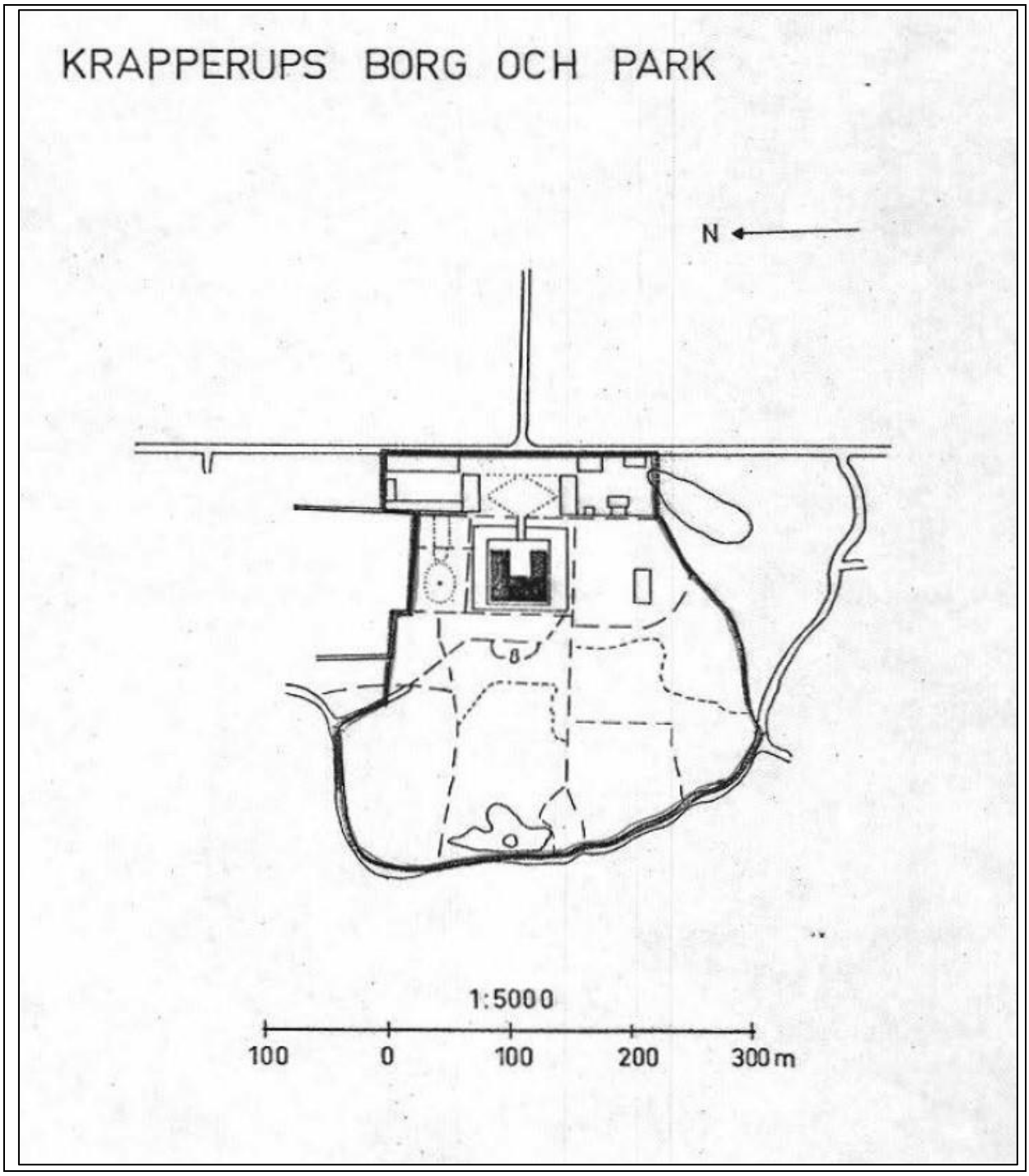
1. Huvudbyggnaden och flyglarna får inte utan länsstyrelsens samtycke rivas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.

2. Arbeten i huvudbyggnadens och flyglarnas inre, berörande byggnadsstomme, rumsindelning och äldre, fast inredning skall utföras i enlighet med förslag som godkänts av länsstyrelsen.

3. Övriga byggnader inom det området, som markerats med röd begränsningslinje på en till dessa föreskrifter hörande karta, får inte utan länsstyrelsens samtycke rivas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.

4. Det på kartan angivna området får inte utan länsstyrelsens samtycke ytterligare bebyggas eller bli föremål för annan väsentlig förändring.

5. Byggnaderna och området skall underhållas på sådant sätt att anläggningens kulturhistoriska värde inte förminskas.

Situationsplan

Kort kulturhistorisk värdebeskrivning
Byggnadsminnet Krapperup representerar en stor skånsk godsmiljö med gestaltningselement av medeltid, renässans, barock, klassicism, 1800- och 1900-talet. Den fysiska miljön visar utformningen av en godsanläggning under sju hundra år.

Anläggningen utgör ett rikt och mångfasetterat sammanhang av agrarhistorisk betydelse som gammal godsanläggning med lång kontinuitet. Det stora kulturhistoriska värdet ligger i anläggningens olika delar och som framträder på olika nivåer, estetiskt, teknikhistoriskt, socialhistoriskt mm. Olika byggnader speglar verksamheten och dess utveckling under olika tidsperioder. Enskilda byggnader; borg, lador, stallar, mejeri, vagnsbyggnad, park och alléer mm. har ett unikt autentiskt värde och konstituerar med sin patina en samlad kulturhistorisk miljö med stor helhetsverkan.

Gyllenstiernska Krapperupstiftelsen
Inrättandet av Gyllenstiernska Krapperupsstiftelsen för 50 år sedan innebar en möjlighet att bevara och iståndsätta anläggningen med varsamhet. Etableringen av en aktiv kulturverksamhet i de gamla bruksbyggnaderna har skapat en tillgänglig anläggning omformat för publik verksamhet. Verksamheten sprider kunskap och intresse för Krapperup som kulturmiljö och besöksmål på högsta nivå lokalt, regionalt och nationellt.

MÅLSÄTTNING

Utvecklingsmål
Krapperups höga kulturhistoriska värde och formella skydd motiverar en förvaltning med högt ställda krav på kontinuitet och varsamhet. Förvaltningen omfattar fortlöpande underhållsåtgärder, insatser för att sätta i stånd skadade delar samt utveckling och återanvändning av byggnaderna med syfte att tillvarata, anläggningen och göra den levande i nuet.

Övergripande utvecklingsmål är:
att förvalta värdena vid bruket som helhet, bevara dess identitet som beskrivande gods- och agrarhistoria i en levande miljö.

att tillämpa en kontinuerlig och observant vård.

att använda kulturarvet och göra det tillgängligt för olika verksamheter; utställning, musik- och teaterarrangemang, kafé- och försäljning mm. under kontrollerade former.

att fortlöpande dokumentera insatser som underlag för framtida förvaltning och forskning.

Kommentar:
Verksamhetens långsiktiga utvecklingsmål bör diskuteras i förhållande till byggnadernas kapacitet och stiftelsen intresse av väl avvägd balans mellan publik och privat verksamhet.

Vårdprinciper
Grundläggande principer för god byggnadsvård av kulturhistorisk bebyggelsemiljö skall alltid tillämpas.

Vård- och underhåll förutsätter:
att respekt visas för ursprungligt material, gestaltning och den historiska kontinuiteten i form av senare värdefulla tillägg.

att åtgärder i första hand skall vara reversibla och reparabla.

att åtgärder skall göras med teknikhistorisk kunskap och beprövade material och metoder som hör ihop med byggnaden och aktuell byggnadsdel.

att höga kvalitetskrav ska ställas på material och utföranden, samt gestaltning av nytillskott och förändringar.

att förebyggande underhåll skall prioriteras framför reparationer och mera omfattande restaureringar.

Regelbunden tillsyn bidrar till att förebygga skador och inkluderar uppmärksam kontroll av utsatta delar såsom tak, vindar, vattenavledning, murar, socklar etc. Sådan tillsyn reducerar behovet av större restaureringsarbeten och spara autentiska delar av anläggningen.

Kommentar:
Arbetsformer för tillsyn bör ses över och systematiseras.

Dokumentation, principer

Det innebär
att dokumentation skall vara noggrann, systematisk och möjlig att granska/avläsa fortlöpande över tid

att dokumentation skall kunna utgöra underlag för framtida underhåll, iståndsättning och utvecklingsinsatser.

att förändringar skall kunna identifieras, tolkas och utvärderas

Kommentar:
Dokumentation skall tillämpas som erfarenhetsåterföring för förvaltningen.

FÖRTECKNING ÖVER BYGGNADER & ANLÄGGNINGAR

001 Borgen
002 Borggården, murar, vallgrav, bro
003 Yttre borggården, murar och grindar
004 Kuskplan
005 Stallplan
006 Musikhallen
007 Musikerrummet
008 Grishus
009 Kaffestuga
010 Konsthall
011 Trädgårdsmästarförråd
012 Mejeri
013 Ankhus
014 Brygghus
015 Vagnstall
016 Garage 017
Växthusmuren

Sammanfattning
VU-planen för perioden 2017-2026 omfattar ett vårdbehov på 17, 681 milj kr. Akuta åtgärder som planerats i början av perioden omfattar i huvuddelar iståndsättning av stenmurverket på 009 Kaféet och det rötskadade yttertaket på 015 Vagnstallet, grindar vid den yttre vallgraven samt det rötskadade yttertaket på 011 Trädgårdsmästarförråd. Växthusmurarna föreslås som inledning av ett projekt för iordningställande av nya växthus i området norr om byggnadsminnet. Frågan om en utvidgning av gränsen för byggnadsminnet bör diskuteras med länsstyrelsen. I slutet av perioden, 2026 förväntas ett betydande vårdbehov på borgen fordras som omfattar iståndsättning av yttertaket, med ny papp, läkt och omläggning av tegelytor samt översyn av koppargarneringar mm.

001 Borgen

Historik
En första ”fast hus” uppfördes mellan åren 1314 och 1353 av dansken Jens Jensson som ett rektangulärt stenhus med borgherrens bostad och festsal. Kring stenhus uppfördes ekonomibyggnader. Samtidigt befästes borgen med ringmur, porttorn och vallgrav med vindbrygga. Ekonomibyggnader av sten, tegel och korsvirke uppfördes innanför ringmuren.

Vid 1500-talets mitt uppfördes mittkroppen på Krapperups nuvarande huvudbyggnad av tegelmurverk i tre våningar. Byggherren var troligen av Anne Olufsdatter Krognos. Vid sydöstra delen tillkom ett sex våningar högt, åttkantigt torn. Den gamla borgen låg kvar på borgholmen till omkring 1630 varvid den södra flygeln uppfördes. I början av 1600-talet höggs de sjuuddiga kritstensstjärnorna, det Gyllenstiernska familjevapnet, in i byggnadens tegelfasad på alla fyra fasader.

Under grevinnan Maria Sophia De la Gardie (1627–1694) byggdes slottet om i barockstil med valmat tak och en lanternin mitt på byggnaden. Våningsplanen i södra flygeln anpassades till huvudbyggnadens höjd.

Efter förfall revs den tredje våningen på huvudkroppen i början av 1700-talet. Södra flygeln byggdes om och fick sadeltak. Norra flygeln påbyggdes med en våning varvid Krapperups borg fick sin nuvarande uppbyggnad och form.

Vid Petter Gotthard von Kochens restaurering på 1750- och 1760-talen tillkom rokokoinredningarna i representationsvåningen. Hans brorson Christopher von Kochen fortsatte ombyggnaden varvid en ny stor trappa och sällskapsvåningen utfördes. Norra gästrumsflygeln inreddes, huvudentréns risalit krönt av en segmentbåge tillkom samt en ny välvd stenbro byggdes över vallgraven. På 1790-talet revs tornen och den gamla borggårdsmuren ersattes av en låg mur med grindstolpar och smidesportar.

Målningar från 1800-talet visar att borgens fasader kalkades vita. Under början av 1900-talet beslöt man att frilägga den gamla fasadens tegelmurverk med 1600-talets dekor av stjärnor. Partier av stjärnornas kritsten kompletterades med ljusgrå kalksten. Fasaderna på västra, södra och norra sidorna frilades medan flyglarna som saknade stjärndekor liksom huvudkroppens fasad mot borggården i öster som hade stjärnor kalkades röda. Syftet var att ge borgen en god helhetsverkan. Mittrisalitens rustikkedjor putsades med ädelputs med kvartsitgrus.

Vid iståndsättning under 1970-talets slut iståndsattes slottets fasader varvid stenmurverket i sockeln fogades med cementbruk. Yttertaket förnyades i sin helhet med ny inbrädning, papp och läkt samt enkupiga vingtaktegel. Skorstenar slammades och taket försågs med hängrännor och stuprör av koppar. Gipstavlan över huvudentrén ersattes med en ny av grå kalksten. Fönster- och dörrsnickerier målades i grön oljefärg.

Vid en iståndsättning 2001 foglagades tegel och naturstensmurverket på västra, södra och norra fasaderna. Gesimsen av trä, fönster- och dörrsnickerier målades om i gråa och ljusbruna kulörer. De slammade och putsade fasaderna på flyglarna och borggårdens östra sida kalkades, pigmenterad med bränd terra. Koppargarneringen kompletterades, framförallt fotplåtar på huvudbyggnadens östra sida.

Tillstånd

Borgens exteriör är i gott skick med goda puts- och målningsskikt på tegelmurar, fönster och dörrar. Fogningen av stenmurverket på norra flygeln mot norr har äldre C-bruk som succesivt bör ersättas med Kh-bruk. Mindre skador i puts och målningsskikt förekommer främst förorsakad av spaljerade växter. Ytterdörr och trappa mot väster fordrar iståndsättning liksom fogning av övriga trappor för att förhindra utfrysning.

Nedfallna takpannor, invändiga läckor på södra flygelns tak mot söder och huvudbyggnadens takfall mot söder indikerar att takpapp, läkt samt kramling bör bytas i första hand mot söder inom en 10 års period. Kramlingen bör ses över liksom kopparplåtar och skorstenarnas tegelmurverk och slamning. Fönster- och dörrar kan förnyas med 7-10 års mellanrum genom oljning med kallpressad linolja.

Foto och skadedokumentation

Putsskador på flygelgavlar, nertill och i gavelrösten.

Vittrad puts på skorstenar. Sockelpartier fogade med cement med vittrade tegelstenar. Rostiga källargaller.

Putsskador vid spaljering, rostiga infästningar. Takläckage på östra takgavelfältet och vid östra kupan.

Takläckage vid nock och vid takkupor. Trappsten sprucken, räcke och källargaller rostiga, dörren i behov av målning.

Putsskador på södra flygelgavelns nedre del.

Läckage, översyn av koppargarneringar.

Målning av räcke och ytterdörr.

Byte av trasig kalksten, smidesräcke.

Generellt. Rostiga LP-armaturer.

Reparation av trappa.

Södra flygelns fasad mot söder. Skadat puts- och målningsskikt. Rostiga infästningar av spaljé.

Norra flygelns fasad mot norr. Vittrade tegelstenar.

Vittrad kalkning på tegel. Västra fasadens stjärnor Norra flygelns fasad mot norr. Fogar av cement mot söder. ersätts med Kh-bruk.

002 Borggården, murar, vallgrav, bro

Historik

Den nuvarande vallgraven tillkom i samband med att renässanshuset i mitten av 1500-talet. Den ersatte en äldre oval vattengrav. Den nya vallgraven löper runt den kvadratiska borgholmen med större bredd på södra och norra sidan och mindre på östra och västra sidan. Gravens skoning av marksten är utförd både av fältsten på yttersidan och med kluvna block mot insidan. Yttersidan har stora block i botten, svagt lutande väggsida med avjämnande mindre sten som ansluter till grässvålen. Den inre väggen är utförd av kluvna block i någorlunda regelbundna skift av stora stenar med något mindre stenar i anslutning till grässvålen. Väggarna har mindre sten för skoning och kilning. Vid vallgraven sydvästra hörn finns en trappa som förbinder vattenytan med parken. Det är oklart om gravens bottenform och ifall den är skodd.

Vallgraven uppvisade utfrysningsskador vid yttre södra brofästen mot öster som åtgärdades genom ommurning 2003 Samma år utfördes en omläggning av mittpartiet av den västra vallgraven varvid även vallgravsbron målades om.

Stenbron vid östra sidan är uppförd under 1700-talets senare hälft och ersatte en tidigare träbro som under 1600-talet hade fällklaff. Stenbron är utförd av kluven fältsten med regelbundet tunnvalv av stora stenar. Brobanan har en körbara av storgatsten som ligger i grus samt barriärer av sandstenstavlor som troligen är ursprungliga. Barriären avslutas av stolpar på östra sidan och av det murade

grindvalvet på borggårdsidan mot väster. Brobarriären sattes om 1999 varvid nya ilusningar av Höörsandsten fogades som kompletteringar av skadade partier.

Bron mot väster är utförd med bärverk av primära och sekundära träbalkar med brobana av trä. Räcket är utfört med ståndare av svartmålade metallrör som håller svartmålade metallkejdjor. Bron reparerades och målades 2004.

Borggården avslutas mot öster med murar som är putsade och målade i röd och gul kalkfärg. I muren finns gånggrindar i anslutning till södra och norra flyglarnas gavlar. I centrum en stor körgrind med murade och kalkmålade grindstolpar som kröns av kopparplåtar med klot. Två smidda och dekorerade grindar med välvt överstycke ansluter monterade på grindstolparna som har rustikkedjor och en sockel av natursten. De lägre murarna är täckta med röd, enkupigt vingtaktegel.

Murarna och grindarna iståndsattes 2003 med putsreparation och målning.

Tillstånd
Borgårdsmurarnas avtäckning bör ses över och skadade tegelpannor åtgärdas. Grindstolparnas puts och målning bör repareras liksom smidesskador på grindar. Brobarriären bör regelbundet kontrolleras så att mossa inte får fästa, rengörs genom tvättning.

Djurhål och vittring av grässvålen intill vallgraven bör omgående åtgärdas och fyllas upp. Regelbunden tillsyn av vallgraven fordras. Enstaka sten som fallit ner bör återmonteras och stenar som är på väg att falla bör skutas in och kilas. Årlig tillsyn och åtgärd vid behov. Bron mot väster ytbehandlas, trä oljas, järndelar avrostas och målas.

Foto- och skadedokumentation

Brobarriären bör varsamt tvättas med varmt vatten vart 3-5 år.

Gånggrindar avrostas och målas 7-10 år med svart oljefärg. Putsskador åtgärdas med K-, Kh-puts och kalkmålning. Kontroll av kopparkröning vart 5 år.

Skador på murtäckning av enkupigt vingtaktegel åtgärdas med gamla pannor av samma format.

Gånggrindar avrostas och målas vart 7-10 år med svart oljefärg. Putsskador åtgärdas med K-, Kh-puts och kalkmålning. Kontroll av kopparkröning vart 5 år.

Skada på grind åtgärdas med smidesarbete (ej svetsning). Körgrindar och överstycke avrostas och målas med grafitfärg 7-10 år. Putsskador åtgärdas med K-, Kh-puts och kalkmålning. Kontroll av kopparkröning.

Körgrindar och överstycke avrostas och målas med grafitfärg vart 7-10 år.

Skada på grind åtgärdas med smidesarbete (ej Putsskador åtgärdas med K-, Kh-puts och svetsning). kalkmålning.

Norra parkentrén. Putsreparation, målning av grindstolpar och grindar. *Södra parkentrén. Putsreparation, målning av grindstolpar och grindar.*

Yttre vallgraven mot öster.

Inre vallgraven mot väster.

Östra vallgraven mot norr.

Yttre vallgraven mot väster.

Yttre vallgraven mot öster.

Östra vallgraven mot norr.

Yttre vallgraven mot norr.

Norra delen av östra vallgraven.

Hål i gräset vid stenbrons yttre, södra gräsyta skall fyllas igen fortlöpande.

Träbron mot väster. Oljas, kedjor och stolpar avrostas och målas vart 7-10 år.

Justering av stenmuren mot väster.

Hål i gräsytan vid inre brofästet på västra sidan skall fyllas igen fortlöpande.

Omsättning av inre vallgravsmur mot söder.

Omsättning av yttre murhörnet mot sydväst.

003 Yttre borggården, murar och grindar

EXTERIÖR

Historik

Yttre borggården etablerades genom byggandet av den nuvarande Trädgårdsmästarförrådet uppfört som herrskaps- och vagnsstall 1807 och den nuvarande Musikhallen, uppfört som kostall 1812. Gårdsrummet stadfästs av dessa två stora likformiga stenbyggnader med huvudbyggnaden med vallgraven i väster och Krapperupsvägen i öster. Murarna och grindarna iståndsattes 2003-2004.

Vid stenbyggnadernas gavlar mot väster ansluter låga murar, putsade och vitmålade med grindstolpar och grindar av järnsmide. Grindstolparna är slätputsade och krönta med gesimser och pyramidformade avtäckningar av kopparplåt med klot.

Foto- och skadebild

Grindstolpar putslagas och målas. Kopparplåt funktionskontrolleras fortlöpande.

Grindstolpar putslagas, grindar justeras, avrostas och målas.

Grindstolpar putslagas, grindar justeras avrostas och målas.

Grindstolpar putslagas och målas. Kopparplåt funktionskontrolleras fortlöpande.

Stenmur repareras och fogas med K- och Kh- bruk. Kopparplåt funktionskontrolleras fortlöpande.

Stenmur repareras och fogas med K- och Kh- bruk och täcks med enkupigt rött tegel. Spaljeinfästning ersätts med rostfria och avrostade fästen.

Mur mot väg i öster putslagas och målas. Skador på avtäckning av röd, enkupigt vingtaktegel ersätts.

Mur mot väg i öster putslagas och målas.

004 Kuskplan

Kuskplan konstitueras av mejeriet, trädgårdsmästarbyggnaden, garaget, vangsstallet ankhuset och brygghuset. Planen har formats av byggnadernas uppförande under 1800-talet.

Mot väster är byggnaden avgränsad av en ca 3 m hög stenmur avtäckt med enkupiga, röda vingtaktegel. Mot öster sammanbinds mejeriet med brygghuset av en ca 1 meter låg stenmur. I söder ligger en damm. Huvuddelen av ytan är grusad med gräsytor mot söder samt en yta av kullersten norr om vagnsstallets gavel. Vid mitten av ytan finns en markerad parkering.

Foto- och skadedokumentation

Grusad yta med parkering.

Stenmur mot väster fogad med C-bruk delvis vittrad, renhuggs och ersätts med K- och Kh-bruk.

Parkeringsplats framför Trädgårdsmästarhuset.

Brunnslock omgivet av kullersten norr om vagnsstallets gavel.

Raserad kallmur av fältsten mot vägen söder om kuskgården. Omläggs.

Stenmur mot väster fogad med C-bruk delvis vittrad, renhuggs och ersätts med K- och Kh-bruk.

005 Stallplan

Historik
Stallplan finns inte med på Egerströms karta, 1789 års karta över Krapperups säteri. Gården har konstituerats av stenbyggnader och korsvirkesbyggnader under 1800-talet.

Mot söder finner vi det nuvarande musikhuset, tillbyggnad av musikerhuset, i öster museet, mot väster grishuset och mot norr caféet.

Gården är grustäckt med partier av kullersten samt en betongramp vid entrén till museet.

Tillstånd
Gården är i gott skick med fasta grusytor, vårdträd. Översyn bör göras för att förbättra tillgängligheten för rullstolar och entréer till byggnader.

Foto och skadedokumentation

Stallplan är grusad med partier av kullersten mot Stallplan mot grishuset i öster. museet i öster.

006 Musikhallen

Historik

Musikhallen är uppförd 1812 med väggar av fältsten murade i kalkbruk med omfattningar av gult tegel. Fönster är rakslutna och utförda av gjutjärn. Portarna är plankdörrar medan dörrarna är ramverksdörrar från 1970-talet. Solbänkarna av brun Höganäsklinker är troligen ett tillägg från samma tid.

Huset tjänade som kostall till 1947 då byggnaden eldhärjades. Fönstren är rakslutna, kittade och målade i svart oljefärg. Portarna och dörrarna har tidigare varit svartmålade men är nu målade i falurödfärg utom porten mot söder som är målad i svart oljefärg. Taket har tidigare varit spåntäckt men lades om med inbrädning, papp och läktning samt enkupigt, rött vingtaktegel i slutet av 1970-talet.

Tillstånd

Byggnaden är i gott tillstånd men stora delar av byggnaden är fogad med cementbruk som successivt bör ersättas med K- och Kh-bruk. Återgång till tidigare kulörer på portar bör övervägas.

Foto- och skadedokumentation

Musikhuset mot norr.

Musikhuset mot söder.

Gavel mot väster.

Gavel mot öster.

007 Musikrummet

Historik
Musikrummet är motbyggt Musikhallen på den västra delen av norrfasaden och grishuset på den norra sidan. Byggnaden är uppförd med putsade väggar mot Stallgården med pulpettak och korsvirkesvägg mot väster.

Tillstånd
Byggnadens yttre är i relativt gott skick. Växtligheten på stallgårdssidan täcker dock vittrad puts och på västra sidan finns puts- och fogskador i sockel och på fasad med blödande färg från korsvirkestimrets rödfärg.

Foto- och skadebild

Fasad mot väster.

Fasad mot stallgården i öster.

Anslutning mot Musikhuset mot väster.

Parti av fasad mot väster. Ommålas.

Sockel mot väster, foglagas.

Fasad mot väster.

008 Grishuset

Historik

Grishuset är troligen uppfört i slutet av 1700-talet eller början av 1800-talet. Byggnaden av korsvirke i en våning har sadeltak av enkupigt, rött vingtaktegel. Korsvirket är målat med faluröd färg och de putsade och målade fyllningarna är vita. Sockeln är av fogad natursten. Grishusets norra del används som butik.

Byggnaden ansluter i söder mot Musikerhuset och i norr mot Kaféet.

Tillstånd

Grishuset är i gott allmäntillstånd men med putsskador på fackfyllningen och blödande färg från korsvirket. Partier av sockelns fogning är skadad.

Foto- och skadedokumentation

Grishuset mot stallgården i öster. Foglagning av fackfyllnad och ommålning. Ommålning av fackfyllningen, målning.

Oljning av träram mot stallgården i öster. Ommålning av korsvirket. Foglagning av korsvirket.

009 Kaféet

Historik

Kaféet är inrymt i en byggnad som tidigare användes som gårdssnickeri. Byggnaden är troligen uppförd under 1800-talets början eller mitt. En ombyggnad av snickeriet till kafé gjordes 1998-1999. Huset har en mur av fältsten mot norr och korsvirkesväggar med putsad och vitmålad fackfyllnad på övriga väggar utom gaveln mot öster som är locklistpanelad. Taket är täckt med enkupigt, rött vingtaktegel. Mot öster ansluter ett portlider öppet mot söder. Grishuset ansluter mot söder.

Tillstånd

Byggnaden har betydande vittringsskador i fogningen av norra stenmuren. Putsnings- och målningsbehov finns på korsvirkesbyggnaden och på den östra gaveln.

Foto- och skadedokumentation

Kaféets fasad mot Stallgården i söder

Putsskador på fackfyllning mot söder.

Stenfasaden mot norr.

Fog- och rötskador på fasad och takfot mot norr.

Gavel mot öster. Målas, ny lucka.

Portlidret mot söder. Demontering av beslag och stolpe.

010 Konsthallen

Historik
Konsthallen och museet är uppfört 1851 som stall för arbetshästar och ungnöt. Efter 1947 blev det kostall samt hönseri. Byggnaden inreddes till museum och konsthall i slutet av 1970-talet. Ett nytt inbrädat papptak ersatte 2013 det gamla taket av korrugerad eternit som låg på läkt och spåntak.

Byggnadens väggar har fältsten murad i kalkbruk, fogad delvis i C-bruk med tak av papp. Fönster är av svartmålat järn med omfattningar i gult tegel. Alla fönster mot öster och väster utom ett mot Stallgården är blinderade genom putsad igenmurning. Portar och gavelluckor har motsvarande omfattningar av gult tegel. På västra sidan finns en svartmålad dörr av trä. På taket finns en ventilationsskorsten av plåt med takstege mot Stallgården. Plåtgarneringar, stuprör och hängrännor är i svartmålat plåt, Mitt på fasaden mot Stallgården finns en tillbyggnad i betongsten med putsade fasader och papptak. Byggnaden utgör Konsthallens entré med dörr i ljusblått. Ingången är utrustad med betongramp mot söder. Vid den södra gaveln finns en vällingklocka monterad på en ställning av svartmålat trä med tak av plåt. Södra delen av fasaden mot väster är täckt med murgröna.

Tillstånd
Byggnadens yttre är i relativt gott skick men med cementbruk i fogarna som bör ersättas med K- och Kh-bruk. Fogvittring finns även i sockelnivå. Målning av portar och järnfönster är en framtida uppgift varvid kulörbyte av portar bör prövas.

Foto- och skadebild

Södra fasaden mot väster.

Mittpartiet mot väster.

Fasad mot söder.

Fasad mot söder.

Fasad mot nordväst.

Fasad mot nordöst.

011 Trädgårdsmästarförrådet

Historik
Trädgårdmästarförrådet uppfördes 1807 som herrskaps- och vagnsstall med väggar av fältsten murade i kalkbruk med omfattningar av gult tegel. Byggnaden ersatte en äldre, smalare byggnadskropp, troligen i korsvirke, som återfinns på Egerströms karta, 1789.

Fönster är rakslutna och utförda av gjutjärn. Solbänkarna är av brun Höganäsklinker och är troligen ett senare tillägg. Portarna är plankdörrar med hyvlad panel som målats i svart oljefärg på insidan och i falurött på utsidan. Östra garageporten mot öster har delvis murats igen. Byggnadens murverk i kalkbruk har senare fogats med C-bruk. Yttertaket har röda vingtaktegel lagda på läkt med undertak av spån. Anslutningarna till gavelröstena är murade. Stuprör och hängrännor är i svartmålad galvad plåt.

Byggnadens västra del används idag som förråd för trädgårdsmästeriet med garage mot söder medan den östra delen utgör museum och utställningslokal med ingång från norr.

Tillstånd
Byggnadens yttre är i relativt gott skick men med cementbruk i fogarna som bör ersättas med K- och Kh-bruk. Yttertaket har läckage på tak mot söder samt i anslutning till takfönster. Golvet på vinden är murket med risk för genomtrampning. Målning av portar och järnfönster är en framtida uppgift varvid kulörbyte av portar bör prövas.

Foto- och skadebild

Fasad mot norr.

Fasad mot söder.

Rötskador på vind.

Vittringsskador i fogningen av murverket mot söder.

Cement i fasad mot söder.

Brister i målning av galvaniserade stuprör på södra sidan.

012 Mejeriet

Historik

F.d. Mejeriet är ursprungligen byggt som bränneri 1788 och finns markerad på Egerströms ritning från 1789. Byggnaden som tidigare använts som kontors-, personal- och förrådsutrymme renoverades invändigt 1993-1994. Gesims och naturstensdekor reparerades 2006 Två lägenheter på övervåningen iordningställdes 2016. Byggnaden är uppförd i två våningar med väggar av kluven fältsten med hörnkvadrar och små öppningar för fönster samt en port mot väster som kröns av en snäckdekor av natursten. Gavelröstets övre del och gesimsen är av gult och gulrött tegel, delvis formtegel. Fönstren av trä målade med engelsk röd oljefärg har mittpost med tre rutor i respektive luft. Mot vägen är bottenvåningens fönster blinderade med puts utom det mittersta fönstret som har glasblock. Taket är täckt med enkupigt rött vingtaktegel och har två tegelskorstenar.

Tillstånd

Gavelröstets anslutning mot gesimsen i söder bör foglagas med K-bruk. Foglagning och utskiftning av C-bruk bör göras successivt mot K- och Kh-bruk. Målning av stuprör och hängrännor. Målning av fönster och dörrar med 7-10 års mellanrum.

Foto- och skadedokumentation

Fasad mot vägen i öster.

Fasad mot väster.

Gavel mot norr.

Gavel mot söder.

Avrost. av ankarjärn.

Murlagning av takfot.

013 Ankhus

Historik

Ankhuset är murat av rött handslaget tegel med åtta kanter med motsvarande åttakantigt tälttak av papp. Huset kröns av ett ventilationshus. I fasaden finns dörr samt tre spröjsade enluftsfönster av trä målade i brun kulör. Ytterligare tre fönsteröppningar är igensatta med gult tegel.

Byggnaden iståndsattes 2005 genom murlagning, ny ventilationshuv och papptak samt målning 2006.

Tillstånd

Byggnaden är i gott skick med fogat tegelmurverk och tätt papptak. Teglet står dock i jordlager ovanför sockel mot öster. Marken bör sänkas så att sockeln av natursten friläggs.

Foto- och skadebild

Gavel mot nordväst.

Gavel mot norr.

Gavel mot söder.

014 Brygghus

Historik

Brygghuset är uppfört under 1800-talet för godsets tvätt, som mangelbod och bakstuga. Byggnaden har under 1900-talet använts som hemvärnsgård men byggdes om med kök och samlingslokaler för arrangemang och möten.

Byggnaden är uppförd med väggar av fältsten utom mot väster där fasaden har gult tegel. Yttertaket är av tvåkupigt rött tegel med en skorsten på nocken av gult tegel. Gavelröstena har rödmålad panel. Fönster är spröjsade tvåluftsfönster av trä. Två trappor av trä mot väster leder upp till rödmålade ytterdörrar. Stuprör och hängrännor är av galvad, svartmålad plåt. Vid västfasadens södra del finns en utbyggnad över källaringången av gult tegel med välvt papptak.

Tillstånd

Byggnadens tillstånd är relativt gott, men foglagning med K-bruk fordras i tegelmurverket. Stuprör är genomrostigt och behöver bytas. Fogning och tätning fordras vid slaggenomföring på södra gavel och vid bislagets anslutning till byggnaden

Foto- och skadedokumentation

Fasad mot väster.

Fasad mot öster.

Gavel mot norr.

Gavel mot söder.

Slangar och öppet hål i källarmur mot söder, tätas.

Öppna fogar i tegelmurverk fogas i K-bruk.

Vagnstall

Historik

Vagnstallet är uppfört i slutet av 1800-talet, troligen efter ritningar av Mauritz Frohm, stadsarkitekt i Helsingborg, Byggnaden är uppförd av handslaget gult tegel med dubbla band av rött tegel i bröstningsnivå och i överkant på fönster och dörrar samt vid takfot och i gavelröstet. Taket är av tvåkupigt, rött tegel med skorsten av tegel mitt på nocken. Taket har ett stort överhäng med dekorativt formade bjälkändar. Fasaderna är symmetriskt uppbyggda med två dekorerade träportar mot väster och en välvd dörröppning i mitten med lucka i den smala frontespis som kröner entrén. Fönster och dörrar som tidigare var målade i brun umbra är nu rödmålade. Byggnaden omges av kullersten på alla sidor utom den västra.

Tillstånd

Byggnadens tak läcker. Rötskadorna är koncentrerade till östra takfallet intill norra vinkelrännan samt till taksprånget mot nordväst. Yttertaket bör läggas om och rötskadorna saneras. Norra gaveln har allvarliga sprickor i murverket som bör åtgärdas med dragstag. Tegelmurverket mot väster är vittrat och bör fogas om och tegel utskiftas.

Foto- och skadedokumentation

Fasad mot öster.

Gavelfasad mot norr.

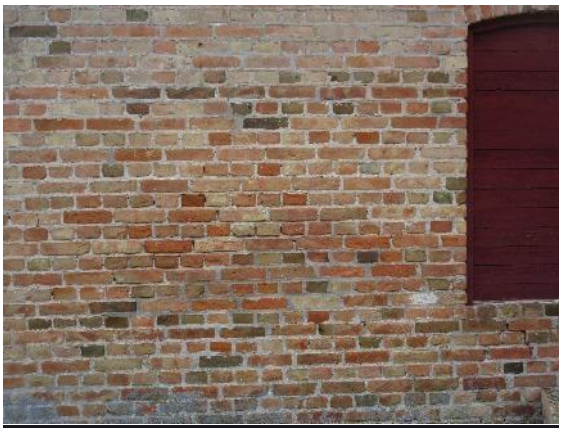
Fasad mot väster.

Sprickor i gavelfasad invändigt mot norr bör åtgärdas med dragstag och ommurning.

Rötskador i takfot mot väster.

Skador i murverk mot väster.

Vinden med samlingar.

016 Garage

Historik

Garaget är uppfört vid sekelskiftet 1900 och sammanbyggt med trädgårdsmuren mot väster.

Byggnaden är putsad och har hörnkedjor, port- och fönsteromfattningar i gult tegel samt Höganäsklinker i fönstren. Fönstren är av järn och garageporten mot väster av trä. Taket är täckt med röd tvåkupigt tegel.

Tillstånd

Bygganden står på instabil husgrund och har sprickor och putsskador som lagats.

Foto- och skadedokumentation

Fasad mot nordväst.

Fasad mot söder.

Väggparti mot väster.

Väggparti mot väster.

017 Växthusmuren

Historik

Norr om godscentrum ligger en hög stenmur i öst-västlig riktning med en vinge mot söder i västra avslutet. Muren har enstaka öppningar mot norr. Muren är byggd som bakmur till växthus som vänt mot söder och tagit nytta av den ackumulerade sommarvärmen i stenmuren. Växthuset som utförts av vitmålat trä, troligen under 1900-talets första hälft har sedermera förfallit. Nya växthus har byggts norr om muren.

Stenmuren består av kluven fältsten som murats med kalkbruk och avtäckts med vingtakpannor av tegel.

Tillstånd
Murens tillstånd har ett varierande förfall. Västra vingen är tidigare skyddat med korrugerad plåt som nu raserats. Vingen har betydande frostskador i kröningen. Övriga murpartier har omfattande vittring av fogbruket som delvis är omfogat med C-bruk. Muren skall iståndsättas med K- och Kh-bruk.

Foto- och skadedokumentation

Växthusen från söder.

Muren mot söder.

Port i västra delen av muren.

Muren mot väster.

Parti av västra muren mot väster.

Norra muren mot norr.

Parti av västra muren mot väster.

Vänstra muren mot väster.

Inre murhörnet.

Västra muren från sydväst.